

Til BUU

30-04-2014

Kvalitet i seksualundervisning

Sagsnr.

2014-0083663

Dokumentnr.

2014-0083663-1

Sagsbehandler

Maria Haukrogh

På Strategiseminarer den 10.4. 2014 havde udvalget et ønske om en redegørelse for seksualundervisningen som timeløst fag i folkeskolen.

Seksualundervisning er lovpligtig for skolerne gennem hele skoleforløbet fra 0.-9. klasse. Det er ledelsen på den enkelte skole, der har ansvar for, at undervisningen lever op til de fastsatte mål og rammer for fagene og emnerne. Den lovgivningsmæssige ramme omkring seksualundervisningen samt emnets formål, slutmål og trinmål er præciseret i Undervisningsministeriets Faghæfte 21 - Fælles Mål for sundheds- og seksualundervisning og familiekundskab: *"Formålet med undervisningen i sundheds- og seksualundervisning og familiekundskab er, at eleverne tilegner sig indsigt i vilkår og værdier, der påvirker sundhed, seksualitet og familieliv. Eleverne skal opnå forståelse af den betydning, seksualitet og familieliv har for sundhed samt af samspillet mellem sundhed og miljø."* (Undervisningsministeriet, 2009)

En national undersøgelse gennemført af Sex og Samfund i 2012 tegner et billede af et fagområde, der ikke er højt prioriteret. Grundet sit design kan undersøgelsen dog kun anvendes som indikation på, hvordan det overordnet står til med seksualundervisningen nationalt. Den viser ikke, hvordan det står til i København.

Ifølge undersøgelsen er seksualundervisningen temmelig fraværende generelt, særligt i indskoling. I udskoling ligger undervisningen i seksualundervisning oftest på 7. og 8. klassetrin. Der er flere årsager til den manglende seksualundervisning på alle klassetrin. Særligt nævnes:

- Undervisernes manglende kendskab til Faghæfte 21, herunder faghæftets trinmål og slutmål.
- Ringe grad af planlægning for faget – dvs. emnerne tages ofte op tilfældigt og uden sammenhæng til andre relevante fag: dansk, historie, nat/tek mv.
- Emnernes intime og private anliggender.

Undersøgelsen viser, at undervisere, der har deltaget i efteruddannelsesforløb, har et større kendskab til Faghæfte 21 kombineret med en klarere oplevelse af, hvordan de selv skaber dialog og medinddragelse af eleverne om seksualundervisningens emner.

Sundhed og Indkøb

Gyldenløvesgade 15
1502 København V

E-mail

C67D@buf.kk.dk

Seksualundervisningen i København

Københavns Kommune besluttede i 2007 at tilføje to punkter til Undervisningsministeriets vejledende læseplan for 3. forløb i sundheds- og seksualundervisning og familiekundskab (7.-9. klassetrin):

”Eleverne skal yderligere arbejde med at

- *undersøge og diskutere konsekvenserne af prostitution, såvel menneskeligt som samfundsmæssigt*
- *undersøge og diskutere identitet, livsformer og seksualitet, herunder heteroseksualitet, homoseksualitet og andre seksuelle præferencer.”*

Vejledning for seksualundervisningen

Københavns Kommune har i samarbejde med Sex og Samfund udarbejdet en vejledning for seksualundervisningen i kommunens skoler. I vejledningen får skolerne ideer og inspiration til, hvordan seksualundervisningen kan tilrettelægges gennem hele skoleforløbet fra 0. – 9. klasse. Der er anbefalinger til, hvilke temaer der kan tages op på bestemte klassetrin, og der gives eksempler på forløb og konkrete materialer til undervisningen. Vejledningen blev udsendt til alle skoler i 2012 og findes på <http://www.mitbuf.dk/nyheder/lad-seksualundervisningen-begynde-i-0-klasse>.

Tilbud om seksualundervisning i Sex og Samfund

Som en del af Københavns Kommunes plan for seksuel sundhed tilbyder forvaltningen supplerende seksualundervisning til alle kommunens 6. - 10. klasser i samarbejde med Sex og Samfund. Formålet med Sex & Samfunds tilbud om supplerende seksualundervisning er at bidrage til:

- Udvikling af børn og unges handlekompetence i relation til seksualitet, trivsel, rettigheder og sundhed.
- Øget mangfoldighed og bekæmpelse af diskrimination.

Tilbuddet, der foregår i regi af Sex & Samfund, er et supplement til folkeskolens obligatoriske seksualundervisning og deler bl.a. formålet om udvikling af handlekompetence. Årligt tager ca. 300 klasser imod tilbuddet. Sex og Samfund tilbyder også lærere og sundhedsplejersker kompetenceudvikling i seksualundervisning.

Modelprojekt om seksualundervisning

Nyeste skud på stammen er Københavns Kommunes deltagelse i et modelprojekt om kvalitet i seksualundervisningen, hvor også tre andre kommuner deltager. Sundhedsstyrelsen bidrager via SATS-puljen med midler. Målet er at videreudvikle det arbejde, som skolerne allerede praktiserer, for at løfte seksualundervisningen i de københavnske folkeskoler. Projektet giver også mulighed for at fortsætte og udbygge opkvalificeringen af lærere og sundhedsplejersker, så de sammen kan tilrettelægge en målrettet og kvalificeret seksualundervisning og dermed styrke det tværfaglige samarbejde endnu mere.

Konkret består projektet i at:

- Udvikle en fælles kommunal læseplan eller vejledning for seksualundervisningen.
- Give kompetenceudvikling til de nøglepersoner på skolerne, som skal være ressource for seksualundervisningen.
- Etablere et tæt tværfagligt samarbejde mellem lærere og sundhedspleje.

Kompetenceudviklingsforløbet gennemføres af Sex og Samfund, mens forvaltningen varetager projektledelsen. Kompetenceudviklingsforløbet er godt i gang, 13 skoler er repræsenteret med hver en lærer og en sundhedsplejerske, mens 2 skoler er repræsenteret med kun en sundhedsplejerske.

Planlagte aktiviteter til kvalitetssikring af seksualundervisningen i Københavns kommune

Revideret faghæfte

Med den nye folkeskolereform udkommer et revideret faghæfte for sundhed, seksualundervisning og familiekundskab. Det reviderede faghæfte bliver (så vidt forvaltningen er orienteret) mere konkret defineret bl.a. med en læseplan. Det vil med al sandsynlighed lette arbejdet for underviserne og tydeliggøre mål, emner og metoder for underviseren.

Øget kendskab til vejledningen

En undersøgelse udarbejdet af Sex og Samfund i 2013 viste, at underviserne i seksualundervisning havde et meget begrænset kendskab til den kommunale vejledning. Vejledningen vil i forbindelse med udgivelse af det reviderede faghæfte blive opdateret. For at understøtte arbejdet yderligere vil forvaltningen informere alle skoler om vejledningen, og sørge for, at det bliver lettere for underviserne på de københavnske skoler at finde frem til og benytte vejledningen.

Uge Sex kampagne

Erfaringer fra kurser i regi af Sex og Samfund i forbindelse med Uge Sex kampagnen viser, at kurser af kortere varighed for undervisere i seksualundervisning er populære. Sex og Samfunds undersøgelse fra 2012 understreger betydningen af efteruddannelse for undervisningens form og indhold. Forvaltningen vil derfor i forbindelse med gennemførelse af SATS-puljeprosjekt om kvalitet i seksualundervisningen tilbyde kurser i BUF-akademi-regi og dermed bidrage til at højne det generelle faglige niveau for underviserne.